

FoU-strategi for Rogaland

Ny kunnskap for økt verdiskapning

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Innhold

FoU-strategi for Rogaland.....	1
Kapittel 1: Innledning.....	3
1.1 Bakgrunn.....	3
1.2 Organisering og oppfølging.....	3
Kapittel 2: Visjon og satsinger.....	4
2.1 Bioøkonomi.....	4
2.2 Teknologi med framtid.....	4
2.3 Innovasjon i offentlig sektor.....	5
Kapittel 3: Tiltak, aktuelle virkemidler og statistikk.....	5
3.1 Tiltak for økt forskningsaktivitet.....	6
3.2 Oversikt over aktuelle virkemidler.....	6
3.3 Relevant FoU-statistikk.....	6

Kapittel 1: Innledning

Strategien er forankret i regionalplan for næringsutvikling, regionalplan for landbruk og regionalplan for energi og klima. Fylkestinget vedtok FoU-strategien i FT-sak...

1.1 Bakgrunn

I Rogaland skjer over halvparten av forskningen i næringslivet, og vi har ifølge Forskningsrådets indikatorrapport¹ mye å gå på når det gjelder tildeling av støtte til forskning. Rogaland mottar beskjedne 4 prosent av alle bevilgninger gitt av Norges forskningsråd. Fylket er relativt forskningssvakt målt i antall forskerårsverk og totale ressurser som benyttes til forskning.

Forskningsrådets indikatorrapport sammenligner faktisk og forventet FoU-aktivitet basert på næringsstrukturen i fylkene. I Rogaland utgjør den faktiske FoU-aktiviteten kun 57 prosent av den forventede aktiviteten, noe som i nasjonal sammenheng er et svakt resultat. Dette gjelder både for olje- og gassnæringen, medium lavteknologisk industri og høyteknologisk industri. Innen fiskeoppdrettsnæringen er situasjonen langt bedre. 50 % av næringens FoU-aktiviteter skjer i Rogaland, selv om kun 10 prosent av den samlede oppdrettsaktiviteten foregår her.

Det at over halvparten av forskningen i fylket skjer i næringslivet, viser at Rogaland har et innovativt næringsliv som driver utstrakt utviklingsarbeid. Og tallet på bedrifter som får støtte gjennom SkatteFUNN-ordningen, er høyt i Rogaland.

De tradisjonelle universitetsbyene, med universiteter og tilhørende forskningssentre stiller sterkere i konkurransen om nasjonale forskningsmidler fra Forskningsrådet. De andre regionene, inkludert Rogaland, klarer ikke å hevde seg i denne konkurransen. Oppbygging av nye FoU-miljøer av nasjonal og internasjonal betydning krever både tid og store investeringer i forskningsinfrastruktur og kompetansebygging.

Ved hjelp av denne strategien ønsker vi å bidra til at en større del av de nasjonale og internasjonale forskningsmidlene havner i Rogaland. FoU-strategien skal gi legitimitet til å iverksette forskning på tematiske satsingsområder som løser regionale utfordringer.

1.2 Organisering og oppfølging

FoU-strategien for Rogaland ble vedtatt første gang i 2009 som et ledd i opprettelsen av Regionalt forskingsfond Vestlandet. Strategien ble utarbeidet på bestilling fra Kunnskapsdepartementet på bakgrunn av regjeringens beslutning om å etablere regionale forskingsfond fra 2010. Arbeidet med den regionale FoU-strategien ble ledet av et utvidet regionalt partnerskap, som også er styringsgruppe for VRI-satsingen i Rogaland. Styringsgruppen har også vært involvert i revisjonen av strategien.

---

¹ Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer 2014:161

Strategien revideres i forbindelse med ny bestilling til Regionalt forskingsfond Vestlandet og har i denne prosessen blitt forenklet og tilpasset gjeldende planer.

Strategien blir fulgt opp av Rogaland fylkeskommunene i tett samarbeid med andre relevante avdelinger samt partnere utenfor fylkeskommunen. En mer omfattende revisjon av FoU-strategien vil bli gjennomført i forkant av valgperioden 2019–2023.

Kapittel 2: Visjon og satsinger

Visjonen for strategien er: *Ny kunnskap for økt verdiskapning*

For at vi skal kunne møte de regionale utfordringene og utløse vårt potensial, må vi samarbeide både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Problemstillinger må utarbeides i samarbeid med relevante FoU- og næringsaktører. Gjennom kunnskapsallianser skal vi utfordre etablerte oppfatninger og etablert kunnskap. Arbeid på tvers av sektorer er nødvendig for at ny kunnskap skal vokse frem og utløse potensialet som ligger i regionen.

FoU-strategien peker på tre områder som er av strategisk betydning for Rogaland:

- Bioøkonomi
- Teknologi med fremtid
- Innovasjon i offentlig sektor

2.1 Bioøkonomi

Foredling av råvarer fra jordbruk, skogbruk og marin sektor som innebærer at biomassen blir utnyttet i bærekraftige kretsløp, defineres som bioøkonomi. For Norge kan økt satsing på bioøkonomi være viktig i overgangen fra en økonomi som er sterkt preget av olje og gass til en mer langsiktig og bærekraftig økonomi. Rogaland har naturgitte fortrinn ved lang kystlinje og tilgang til havet, og har i tillegg lange landbrukstradisjoner.

Forskning og utvikling innen bioøkonomi knyttes i denne strategien til håndtering av utfordringer som:

- økt matproduksjon
- behov for energi
- miljø- og klimaendringer
- bruk av bærekraftige råmaterialer

2.2 Teknologi med framtid

Teknologi er en viktig og stor fellesnevner for mange av næringsklyngene og satsingene i Rogaland. Vi bør utvikle og bruke teknologi som kan ta oss inn i framtiden på en bærekraftig

måte, og som har livets rett også i kommende generasjoner. Det er spesielt tre faktorer som er viktige:

1. Bærekraftig teknologi
2. Økt kompetanse på teknologianvendelse
3. Teknologioverføring mellom næringer

Det er spesielt viktig for Rogaland å benytte teknologi utviklet for petroleumssektoren i andre næringer. Overføre av teknologi til for eksempel havbruk, jordbruk, fornybar energi, og helse- og omsorgssektoren vil sikre fortsatt verdiskaping i fylket.

2.3 Innovasjon i offentlig sektor

Offentlig sektor sysselsetter 30 prosent av landets arbeidsstyrke og utgjør en stor del av norsk økonomi. Forventningene til offentlige tjenester øker, og stadig forbedring og fornyelse er viktig for å gjøre tjenestene bedre og sikre en mer effektiv ressursbruk. Endring og omstilling er nødvendig, og innovasjon er avgjørende for at vi skal kunne opprettholde god kvalitet på offentlige tjenester. En videre satsing på forskningsbasert innovasjon med og for offentlig sektor vil bidra til en bærekraftig region med gode sosiale og kulturelle vilkår og økonomisk verdiskapningspotensiale i flere næringer. Sentralt i denne sammenhengen er:

- offentlig sektors samfunnsutviklerrolle
- offentlig sektors rolle i et livsløpsperspektiv
- tjenesteinnovasjon

Økt samhandling mellom enheter, profesjoner, kompetanseområdet og brukere vektlegges. Forebygging fremfor behandling, oppbygging av robuste offentlige organisasjoner samt styrking av kommunene som tilretteleggere for bærekraftige lokalsamfunn og næringsutvikling prioriteres

Kapittel 3: Tiltak, aktuelle virkemidler og statistikk

Visjonen for denne strategien er *Ny kunnskap for økt verdiskaping*. Kunnskap «produseres» både i undervisningsinstitusjoner, forskningsinstitutt og i næringslivet. Hovedmålgruppen for denne strategien er først og fremst næringslivet og offentlig sektor, fordi strategien best oppnås ved brukerstyrt forskning. Næringslivet og offentlig sektor vil hente ny kunnskap hos regionale, nasjonale og internasjonale undervisningsinstitusjoner og forskningsinstitutt.

For å oppnå økt forskning innen satsingene i FoU-strategien trenger vi mobiliserende tiltak, og alle tilgjengelige virkemidler må sees i sammenheng. Både regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler må tas i bruk for at Rogaland skal bli en forskningsdyktig region som er i stand til å omgjøre ny kunnskap til økt verdiskaping.

3.1 Tiltak for økt forskningsaktivitet:

- forskningsrådgivning i fylkeskommunen
- tilrettelegging for forskningsbasert næringsutvikling i Handlingsprogram næring
- tett samarbeid med Regionalt forskingsfond Vestlandet om mobilisering
- kompetansemegling i Forskningsrådets regionale satsing (VRI)
- årlige forskningsdialoger innen de tre satsingene
- bedriftsprosjekter i Forskningsrådets regionale satsing (VRI)
- samordning av alle virkemidler på regionalt nivå
- utviklet et forskningsløft for vestlandet
- aktivt samarbeid med Horisont Vest-nettverket om mobilisering til EU-prosjekter

3.2 Oversikt over aktuelle virkemidler

Regionalt forskingsfond Vestlandet

VRI Rogaland

Handlingsprogram Næring

Norges forskningsråd

Innovasjon Norge

Internasjonale FoU-programmer

Universitetsfondet for Rogaland AS

Prekubator TTO

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond

3.3 Relevant FoU-statistikk

www.forskningsbarometeret.no drives av Kunnskapsdepartementet med indikatorer for norsk forskning og innovasjon.

www.FoUstatistikbanken.no drives av NOFU med statistikk over norsk, nordisk og internasjonal FoU.

www.forskningsradet.no/indikatorrapporten gis ut årlig av Forskningsrådet med status og utvikling for det norske forsknings- og innovasjonssystemet. Rapporten har et eget kapittel med regionale sammenligninger og underkapittel med tallmateriale for hvert enkelt fylke.